

Tumörer

Långvarig sjukfrånvaro

Tumörer är den fjärde vanligaste orsaken till långvarig sjukfrånvaro. Risken är högre för kvinnor än för män och ökar med åldern. Bröstcancer är den vanligaste cancerformen vid långvarig sjukfrånvaro. Det visar statistik från Afa Försäkring.

Vill du ta del av kommande publikationer?

Ladda ner och prenumerera på våra statistikrapporter här:

[afaforsakring.se/
statistikrapporter](https://afaforsakring.se/statistikrapporter)

Sjukförsäkringen

Avtalsgruppsjukförsäkringen AGS omfattar arbetare inom avtalsområdet Svenskt Näringsliv/LO och kooperationen. AGS-KL omfattar anställda i kommuner, regioner, Svenska kyrkan och Sobonaföretag. Sjukförsäkringen omfattar däremot inte statligt anställda eller tjänstemän inom det privata avtalsområdet. Sjukförsäkringen ger ett komplement till sjukpenning eller sjuk-/aktivitetsersättning från Försäkringskassan och sjukfrånvaron behöver inte vara arbetsrelaterad.

Den här rapporten bygger på en genomgång av 46 262 godkända försäkringsärenden med långvarig sjukfrånvaro för en tumördiagnos. Särskilt fokus ligger på de 9 774 långa sjukfall med tumördiagnos som startade mellan 2018 och 2020. Afa Försäkring har betalat ut ersättning för sjukfrånvaron via avtalsgruppsjukförsäkringarna AGS och AGS-KL. Med långvarig sjukfrånvaro menar vi sjukfall som leder till mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning (sjuk- eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan).

Afa Försäkring registrerar diagnoskoder enligt klassificeringsstandarden ICD-10 (Socialstyrelsen, 2022). *Tumörer (C00-D48)* är det fjärde vanligaste diagnoskapitlet vid långvarig sjukfrånvaro och stod för ungefär 6 procent av de långa sjukfall som startade 2018–2020. Vanligast är *psykiska diagnoser* följt av *muskuloskeletala diagnoser*, som ryggsjukdomar och reumatism.

Risk för långvarig sjukfrånvaro definieras som antal nya långa sjukfall per tusen sysselsatta. Risken för långvarig sjukfrånvaro med tumördiagnos har varit förhållandevis stabil över tid om man jämför med risken för samtliga diagnoser, vilket illustreras i **diagram 1**.

Observera att skalan på y-axeln inte är densamma för tumörer och samtliga diagnoser. Mellan 2014 och 2019 minskade risken för långvarig sjukfrånvaro med tumördiagnos för att sedan öka något 2020.

Diagram 1. Risk för långvarig sjukfrånvaro 2007–2020. Svenskt Näringsliv/LO och Kommuner och regioner. Kvinnor och män.

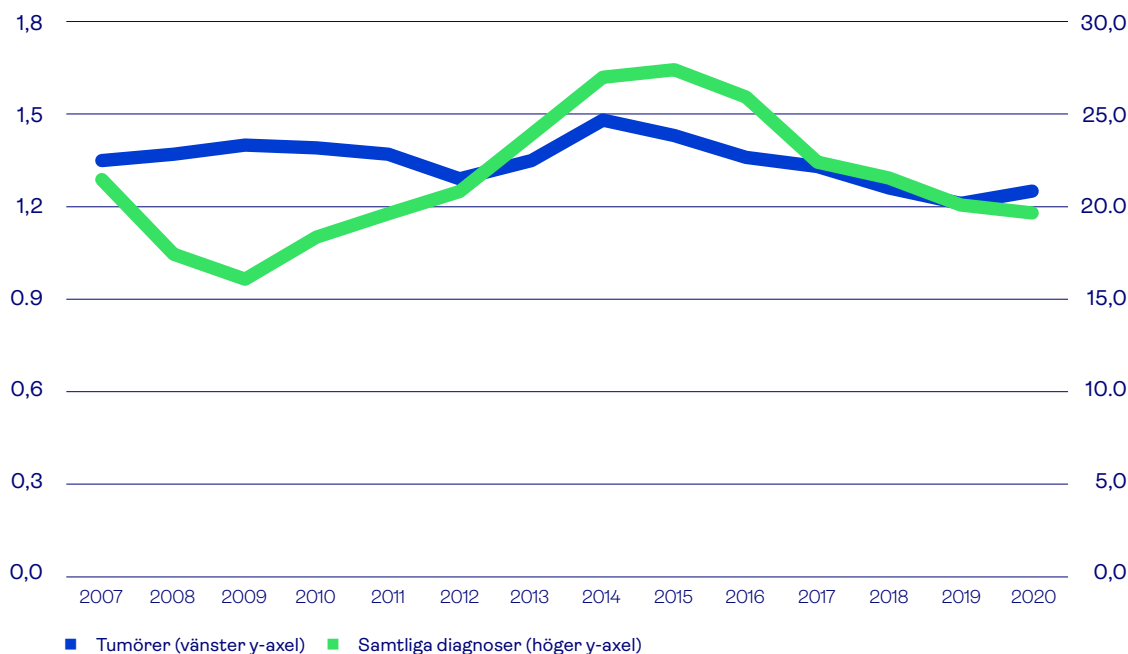

Diagram 2 visar de vanligaste diagnosavsnitten vid långvarig sjukfrånvaro med tumördiagnos. För kvinnor är *malign tumör i bröstkörteln* den klart vanligaste orsaken

till långvarig sjukfrånvaro med tumördiagnos. För män är *maligna tumörer i matsmältningsorganen* det vanligaste diagnosavsnittet.

Diagram 2. Antal nya långa sjukfall med tumördiagnos per diagnosavsnitt och kön 2018–2020. Svenskt Näringsliv/LO och Kommuner och regioner.

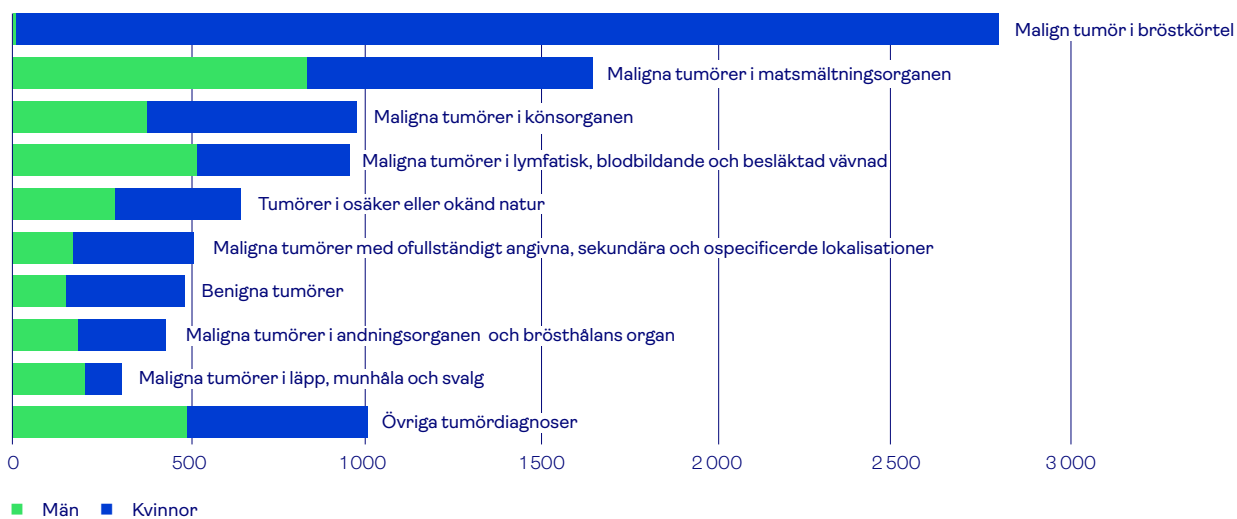

Foto: Alfa Försäkring

Risken för långvarig sjukfrånvaro med tumördiagnos ökar påtagligt med åldern och är som högst för åldersgruppen 56–64 år, vilket visas i **diagram 3**. Att kvinnor har högre risk än män för långvarig sjukfrånvaro med tumördiagnos förklaras till stor del av sjukdomar inom diagnosavsnittet *malign tumör i bröstkörteln*, som nästan enbart drabbar kvinnor. Om denna cancerform exkluderas ur beräkning

garna hamnar risken för kvinnor och män på ungefär samma nivå.

Männens vanligaste cancerform, prostatacancer, inträffar ofta efter att man lämnat arbetslivet och får därför inte samma påverkan på männens långvariga sjukfrånvaro som bröstcancer får på kvinnornas.

Diagram 3. Antal nya långa sjukfall med tumördiagnos per 1 000 sysselsatta (risk) per åldersgrupp. Genomsnitt 2018–2020.

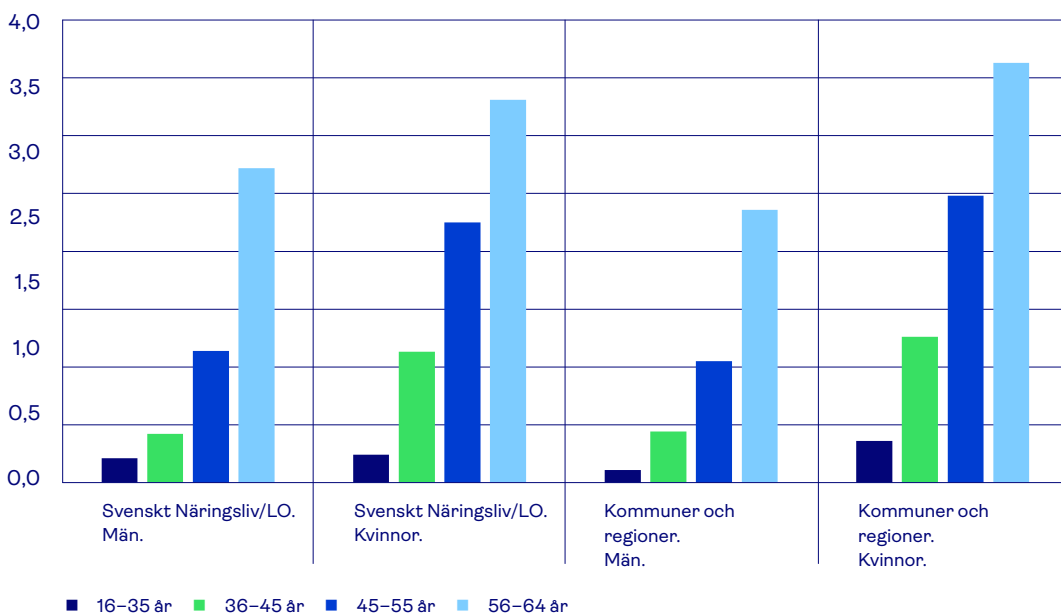

Diagram 4 visar risken för långvarig sjukfrånvaro med tumördiagnos för ett urval av yrkesgrupper inom avtalsområde Svenskt Näringsliv/LO. **Diagram 5** visar motsvarande för Kommuner och regioner.

En förklaring till skillnader i sjukfrånvaro mellan yrkesgrupper är att ålderssammansättningen ser olika ut i grupperna och att risken ökar med åldern. *Försäljare inom handel* är ett exempel på en yrkesgrupp med hög andel unga och låg risk för långvarig sjukfrånvaro med

tumördiagnos. Detsamma gäller män inom yrkesgruppen *förskollärare och fritidspedagoger*. Andra möjliga förklaringar till skillnader i sjukfrånvaro mellan yrkesgrupper är skillnader i livsstil och exponering för cancerrisker samt att arbetsmiljön kan påverka i vilken utsträckning man behöver vara sjukskriven vid en cancerdiagnos.

Skillnader mellan kvinnor och män inom samma yrkesgrupp beror framför allt på att kvinnor i större utsträckning drabbas av bröstcancer.

Diagram 4. Antal nya långa sjukfall med tumördiagnos per 1 000 sysselsatta (risk). Svenskt Näringsliv/LO, urval av yrkesgrupper. Genomsnitt 2018–2020.

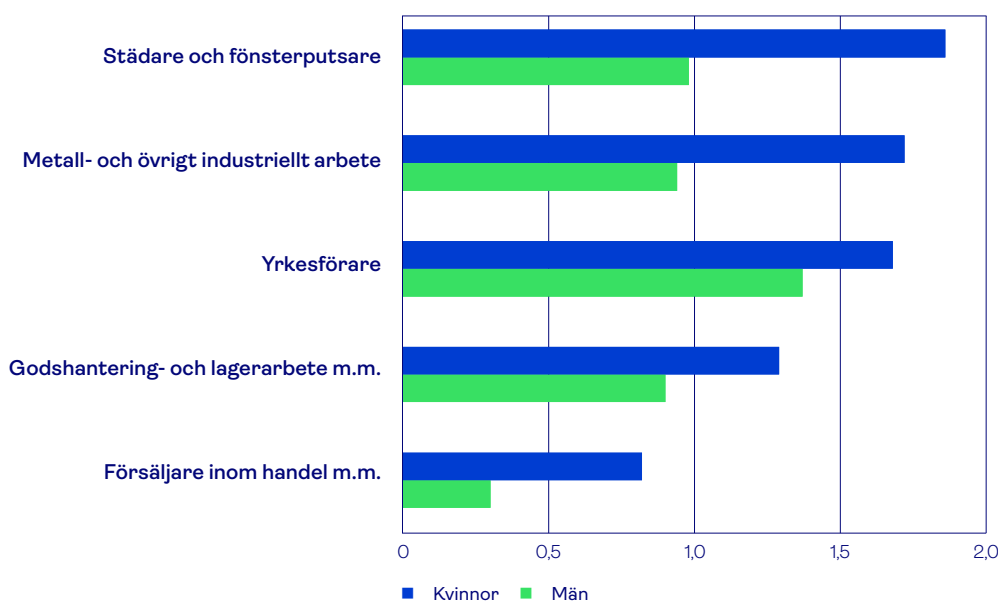

Diagram 5. Antal nya långa sjukfall med tumördiagnos per 1 000 sysselsatta (risk). Kommuner och regioner, urval av yrkesgrupper. Genomsnitt 2018–2020.

